

dolat, a mely elől merőven el kellene zárkózni, sőt maga a miniszterelnök jelentette ki, hogy a koncentrációs kabinet elől nem akart kitérni. De hogy az erők egyesítése néhány tulheves fiatalember diktatúráját jelentse, hogy abból esetleg a magyarságnak veszedelme, kisebbségbe szorítása keletkezzék, hogy ott megismétlődjének azok a szomorú belső viszálykodások, a melyek a koalíciós kormány diástelen bukásához vezettek: arra ma igazán semmi szükség sincs.

A szocialisták és a szabadkőművesek természetesen toporzékolnak. A világot, a szabadkőművesek lapját előzetes cenzúra alá is kellett helyezni. Ez csak annál komolyabb intelem, hogy jól fontoljuk meg, mikor valamely jelszót kibocsátanak, nem a magyarság ellenségeinek hajtja-e az a malmára a vizet. A magyar nemzet, a magyarság ebben a háboruban olyan hervadhatlan érdemeket szerzett, hogy azok méltó megjutalmazásának el kell következnie. Ifjú királyunk őszinte hajlandósága a magyar aspirációk iránt ismeretes, ennek már nem egy kézzelfogható bizonyítékát is látjuk. Erről meggyőződött minden politikus, akinek alkalmá volt őfelségével beszélni. De meggyőződtek arról is, hogy a király komolyan fogja fel hivatását és mindenkitől, aki politikai sullyal birni akar, feltétlenül elvárja ugyanezt a lelkiismeretes komolyságot

Lehoczky Lajos dr kuriai bíró bucsuja.

Teljes ülés a királyi táblán.

Jelentettük már, hogy a nagyváradi királyi ítélőtábla bírja, *Lehoczky Lajos dr* kuriai bíró nyugalmabonulása alkalomból a Lipót rend lovagkeresztjét kapta.

Tagrap bucsuzott el a kiűntetett a királyi tábla teljes ülésén, amelyen az összes táblabírák s a főügyészség voltak jelen.

Lábán Lajos dr táblai elnök nyitotta meg az ülést. Fájdalom tölti el lelkét, — ugymond — amíg *Lehoczky Lajos dr* kuriai bíró negyven évi munkásság után eltávozik, de örömmel adja át neki a legmagasabb elismerés jelét, a Lipót rend lovagkeresztjét.

A királyi főügyészség nevében *Szta. niszlavszky Adolf dr* főügyész meleg szavakkal emlékezett meg a távozó érdemeiről, akit szeretettel zárnak szívükbe.

Gálbory József dr táblabíró emlékedett ezután az előző évi munkájában gazdag, formában kiváló beszéddel bucsuzatta *Lehoczkyt*. Nincs megbízása, de azt hiszi, mindnyájuk nevében szól, amikor a kiváló kollektív iránt érzett őszinte nagyrabecsülésnek kifejezést ad. A kislehetők parkban nőtt egy szép, egyenes fenyőfa, amely érsékeny volt, de egyenes derékjal állt a viharok közt, sserette a napot, de nem fergott utána. S mikor a fenyő mégis kinőtt a többi fa közül, levitték az Altöldre, ahol díszre volt az igazságszolgáltatás kertjének a Nagyváradon mindenképp szerette és megcsodálta. Mikor eltávozik, vigye karszáll szeretőnek melegét magával.

Lehoczky Lajos dr kuriai bíró érthető

meghatottsággal körönte meg az üdvözlések szives és meleg szavait. Ennek emléke fog lelkében ragyogni, amíg él. A meghitt, eseládias jellegű ünnep meleg orációk között ért véget.

Ne csináltassunk új ruhát!

Ministeri rendelet ajánlja a polgárság figyelmébe, hogy ne csináltassunk új ruhát, mert a posztó a hadseregnek kell.

Nagyon bölcs és okos rendelet; annyira bölcs, hogy már megjelenése előtt engedelmessédtünk neki. Ki tud ma 450—500 koronát fizetni egy férfiföltényért, 500—600 koronát egy egyszerű női kosztümért? Járunk kopott, kifényesedett, sőt — horrendum dictu! — foltozott ruhában.

Eddig pirulva azt mondtuk, hja nem telik új ruhára! Most ellenben fölemeljük a fejünket és önzéssel mutogatjuk a foltozott ruhát: azért nincs új ruhánk, mert mi engedelmess állampolgárok vagyunk!

V valami haszna mégis csak volt tehát ennek a rendeletnek: a foltra foltot tett Szépség filmot.

A női ruha problémája azonban komplikáltabb eset. A tavalyi kosztümöt még csak el lehetne hordani az idén is, nem kell foltolni, nem kell vasalni, de — más lett a divat! Már pedig inkább foltozott ruhában járjunk, de az legalább divatos legyen! Őnagysága tehát legjobb esetben úgy fog segíteni magán, hogy a tavalyi kosztümöt átszabtatja, megfesteti, átalakíttatja, újra megvarratja, a gombokat két arasszal odább teteti, a drága és nem maximált osztrák cőrna belekerül annyiba, mint azelőtt az egész ruha, de pártoltuk az osztrák ipart és megvan a divatos kosztüm.

Szent Ágoston vallomásai.

Fordította Vass József dr. Két kötet. Budapest, 1917. Az Élet kiadása. Ára 6 K.

Mit tartanak mások vallomásairól, ám ők lássák, de hogy ezeket igen sok testvérem igen megkedvelte és most is kedveli, azt biztosan tudom. Így ír Szent Ágoston műveinek gyöngyéről, mely 16 főlásra menő összes munkái közül legjobban elterjedt már az ő életében.

A könyv főtárgya az ő megtérés és nagyon eszékesen bánik mindennel, ami megtéréssel nem áll kapcsolatban. Nagy történelmi gyönyörűségeket, kikkel összekötésében állott, sőt, míg lelkét befolyásoló barátait és mindenekelőtt édesanyját maesteri tollal eleveníti meg előttünk.

Az egyháztörténelemnek Szent Pál után ez a legnagyobb embere sehol sem tárta fel jobban szívét-lelkét, mint itt a vallomások könyvében. „Fogadd vallomásaim könyvét — írja Dariuszos — ezekben szemlélj engem, nehogy valóságos értékeimen túlbeszéljél. . . ezekből figyelj meg engem és lásd, mi voltam magamtól és önmagamban.”

Őszintesége valóban határtalan, kiméletlen vádlója önmagának, de alázatossága mindig igaz marad, tényeket hamis alázatból nem áldoz fel, tehetségét nem tagadja el.

As Isten nélkül élő nagy lélek vergődését sehol senki sem esetelte meg ilyen mélységben s a lélek összetett folyamatainak elemzésében, a könyveden folyó lélektan, bölcséleti eszmefuttatások mélységében, az érzelmeik közvetlen hatásában és emlékedtségében az egész világirodalomban egyetlen mű se fogható hozzá és talán egy könyv sem fakasztott még annyi nemes könnyűt, annyi drága gyöngyöt, mint a vallomások könyve.

Megtaláljuk benne Tertullianus szevedélyos afrikai természetét, de nála a szeretet nem lesz zsarnok, nem erőszakoskodik, nem tör igába senkit, hanem meggyőz, szelíden magához hódít. Ezzel a gyöngéd, de annál határozottabb erővel megigézi olvasóját és a legiszább garfajelmekre iadítja. Innen a vallomások ellenállhatatlan erője, itt van sikerének a titke.

Szent Ambrusnak a tudományban is gyakorlatias irányra mellett megtaláljuk nála Origenes mindent átfogó emlékeztét, Plato hatalmas dialéktikáját, Arisztotelész teremtő, alkotó erejét, Nazianzi Gergely és Arany-széjű Szent János ékesszólásának lendü letét.

Szent Ágoston érzelmvilága, kedélyelete méltó kifejezésre jut a nyelvben. Silusa nem az ugynevezett klasszikus antik stílus, hanem inkább a mi modern stílusunk

a maga melegségével, közvetlenségével, fordulatosságával, ellentétekkel és szójátékokkal. Egyszer kedvesen usiv emlékeztet a lélektan elemzésé francia mesterszinek keresetlen bájjára, másszor szélesen hömpölyög a dikciója és hatalmas drámai erővel sug felénk. Szemléltető voltára jellemző, hogy gyakran éppen a legelvontabb, legnahazabb kérdéseket teszi a legérdekesebb kérdésselvel és feleleteivel.

„A szónak legelődrangu mestere — írja Euchen. Nyelvének szivekig ható erejében és légységében elragadó zenei csengés van; a latin nyelv nem lett még senkinek az ajkán a magárs eszméiö beseő lelkiségnek oly tökéletes hangszere, mint ő nála.”

„Ágoston úgy is, mint stílistika hatalmas, a múlt és jövő meghaladó egyenlőség”, mondja róla Norden, az antik próza legjobb ismerője.

Eredetisége, intellektualizmusának és érzelmi erejének harmóniája, bűbájosan esengő nyelve, ime ezek a vonások jellemzik Szent Ágostont, ezek jellemzik egyszerűsámd leggyéneibb alkotását, a Vallomásokot.

Ezek a tulajdonságok sejtetik velünk, milyen nehéz feladat előtt áll a műfordító. A gondolatok teljes megértése nagy filozófiai és teológiai műveltséget, erős történelmi érzékét. Ágoston érzelmi világa és nyelvének

Tavaszi újdonságok minden cikkben megérkeztek!

Selyem szövetek, bársonyok, gyapjuszövetek, mosó kelmék, csipkék, diszek, szallagok.

Új modellek: Blousok, kabátok, köppený és Jouponokban. Keztyük és harisnyák, gyermekruhák, kötények ágy és fehérneműekben. Szönyeg és függöny nagy választékban. Női ruha varrodámban legelőgánsabb costömök és ruhák készülnek, méltányos árban.

CZILLÉR IMRE nagyáruháza.

Ebbe a kérdésbe semmiféle kormányrendelet sem mert még eddig beleszólni. Pedig a probléma megoldása egyszerű és egyszerű. Ajánljuk az illetékes tényleg figyelmébe.

Allítsák fel a Divatörpontot a többi, kitűnően bevált központ mintájára. Rögtön nem lesz divat — a többi, kitűnően bevált központ példájára.

Miért harcolnak az oláh király katonái? Eddig úgy tudtuk, hogy Románia árulása a világtörténelem leghitványabb gszette s az erdélyi oláh betörés közönséges réblótámadás volt, a romániai katonák Magyarországra megrablásáért harcoltak. A szabadságharcos Világ most másként tudja. Megírja Ferdinánd oláh királyról, hogy ígéretet tett népének, hogy a háború után az oláhországi népnek nagyobb szerepe lesz az ország sorsának irányításában. A Világ nagy örömmel teszi hozzá a megjegyzést, hogy a romániai paraszt „tudja már, hogy szabadabb, demokratikusabb hazáért harcol.” Ha a Világ olyan jól tudja, miért harcol Ferdinánd oláh király parasztja, hát akkor azt kérdezzük tőle, hogy ezért a „szabadabb, demokratikusabb” Romániáért bel lett orvul rátámadni Erdélyre, ezért kellett bernünk elárulni és ezt a „szabadabb, demokratikusabb” hazát okvetlenül csak a székegyek kipusztítása árán és az ellentünk folytatott háborúban vívhatják-e ki? Talán mégis valami más célt tűzött ki katonái elé a Világ által megdicsért Ferdinánd annak idején Brassóban és talán a nagy dicséretet jobb lett volna, mondjuka, orcszul vagy orábnl megírni. Mindenesetre stílezerőbb lett volna.

grzdaságra szónoki, költői tehetséget kíván a fordítótól. Költőt csak költő, mely gondolkodót csak mély gondolkodó tud igazában megszólaltatni idegen nyelven. Csak ezek gondolják magukat bele a rokonszellem gondolatvilágába, csak ők tudják magukat beleérzeni más krdély életébe és az eredeti fogalomnak, érzelmenek megfelelő szerfele árcyolatát csak ők tudják megtalálni a maguk anyanyelvén.

A magyar irodalom szerencsésnek ne veshető, hogy Vass József dr vállalkozott a Vallomások átültetésére. Banne az említett tulajdonságokat mind együtt találjuk. A műhöz irt bevezető tanulmány és a jegyzetek bizonyítják teológiai és filozófiai műveltségét. A latin nyelvet még a régi magyar pspok módszerével sajátította el, már gyermekkorában beszélgetve tanulta meg.

Hogy magyar nyelvben mekkora szónoki örö rejlik, milyen gazdag a kifejezésekben, mily találatosság az egyszerű szavak és fordulatok megszerkesztésében, arról cikkei, beszédei és a „Magyarok vigasztalása” c. műve tanuskodnak. Nyelva némi régies románcol Pázmányra emlékeztet és még jobban azt az illuziót kelti bennünk, mintha maga Hippo püspöke szólna eredeti magyar nyelven.

Szerényen megjegyezi ugyan, hogy nem végzett tökéletes munkát és ezt el is hisszük neki, amennyiben a fordítás az eredetit mindig csak megközelíti; de tökéletesebbet

Az újvárosi közs. polgári leányiskola Pro-Transsylvania ünnepéje.

— Főpróba. —

A Kath. Kőr Szent László terme tele iskolás gyermekekkel, isgatoit arcok mindenfelé. A Pro-Transylvania ünnepéjének van a főpróbája, melyet az újvárosi közs. polgári leányiskola rendez.

A színpadról lehallatszik Losonczy Gábor rendező hangja: erősebb világlítást tessék! . . . úgy . . . jólvan . . .! Az iskola igargatóndója, özv. Beleznay Antalné értekezletet tart a színpad előtt a rendező Herczog Márié, Beleznay Ácrus és Angyal Iius tanárokkal. A díszletek már föl vannak állítva, a világlítást próbálják. A vetítő kamrából fehér fény sugar lövell a színpadra, ahol a porcellánfigurák lesznek fölállítva. Minden a legjobban sikerül.

Kezetét veszi a próba. A főpróba közönsége a nagyvárosi iskolák növendékei érdeklődéssel várják a függöny szétlebbenesését, czerd lesz. Megkezdődik az előadás, első szám: Prológ . . .

A főpróba a legszebben sikerült, a tanárnők és a szereplők nyugodtak. Várják a vasárnap délutánt, amikor a nagy nyilvánosság előtt mutatják be a sok fáradság eredményét. A táncszámok, melyeket Antalffy Margitka balletmesternő tenított be, bájosak és ügyesek.

Az újvárosi községi polgári leányiskola Pro-Transsylvania ünnepéje ma, vasárnap délután 5 órakor lesz a Kath. Kőr Szent László termében.

nyújtott, mint amilyennel dicsőkedhetik a gazdag francia vagy német irodalom.

Vass kiváló fordítását bő jegyzetekkel, részletes tartalomjegyzékkel, gondcs névcs tárgymutatóval kíséri. A külső nyomdai kiállítás szintén remekbe készült, nagy elismerés illeti érte az Élet nyomdát, mely a szállítási zavarok miatt betűhiánnyal is küzdve, ilyen előkelő formában nyújtja ezt a kincset érő könyvet a magyar olvasók közönségnek. Az itt-ott hiányzó nagy betűket az említett betűhiány magyarázza.

Örömmel üdvözöljük ezt az új, sikerült műfordítást és ajánljuk minden művelt magyar ember, minden intelligens család könyvtárába. Becsüljük meg katolikusok és protestánsok egyaránt, hogy megkezdhesse azt a gondviselészerű feladatot, melyet szent Agostonról vár angol kiadója, Ph. Schaff: (Az afrikai egyház nagy lángelméje, akitől a középkor és a reformáció egyenlően hatalmas, de különböző irányú ösztönzést nyert, még nem fejezte be azt a művet, melyet a gondviselés számára kijelölt . . . Ő most is az összekötő kapocs a nyugati kereszténység két nagy része: a katolicizmus és protestantizmus között és felbátorít arra a reményre, hogy jöni fog az idő, mikor a tökéletes ismeret és a tökéletes szeretet harmóniájában elfeledjük a mult viszályait.” Ezt a hatást kívánjuk mi is az új fordításnak.

Az ünnepéj teljes műsorát itt adjuk közre:

1. Himnusz.
 2. Prológ. Irta: Osváth Jenőné. Előadja Lengyel Klári.
 3. Tornagyakorlatok. (Szabad-, bot-, füzérgyakorlatok.) Bemutatják: Bleyer Ella, Fráter Irma, Fodor Margit, Hoffmann Erzsébet, Ketz Klári, Karácson Erzsébet, Kerekes Ida, Róth Margit, Sonnenfeld Paula, Szántó Margit, Steiner Magda, Wallerstejn Stefánia, Bleyer Marcsa, Büchler Anna, Neumann Margit, Rosenberg Ilonka, Főria Irén, Hirschler Rózi, Margitai Ilonka, Széles Böske. Zongorán játszik Stein Matild.
 4. Kuplé. Beleznay—Küngertől. Éneklő: Szabó Pípi* és Beleznay Boróka.*
 5. Szent Anna tó regénye. Daljáték Satojanovics—Martostól. Személyek: Mesélő Bleyer Marcsa. Visikirály Klein Erzsébet. I. tündér Timár Éva. II. tündér Szencsaky Jolán. III. tündér Zoltán Eteleka. Remete Kovács Margit. Bojtár Steiner Magda. Pásztor Weiss Irén. Pásztorfiúcska Szarcsay Józsika.* Tündérek, buccsok, pillangók, törpék, visibogarak. Zongorán kíséri Angyal Ilona tántónő.
 6. Wiauxemps: Fantasia appassionata. Hegedűn előadja: Beleznay Boróka,* zongorán kíséri Beleznay Anna tántit nő.
 7. Porcellánfigurák. Éndródi Bélától. Előadja: Török Manó.* Szobrok: Kék ruhás lány Kepes Ilona. Fátyolos hölgy Bieztarszky Anna. Szűretelő leány: Party Gabriella. Japán leány: Csáky Eteleka. Itározó leány Török Flóra. Rózsás leány Szabó Pípi*, Előkelő hölgy Mester Ilona. Pásztor leány Rosenthal Irén. Gyümölcsárva leány Pásztor Margit. Pierette Széles Böske. Eissler Fanny Kiss Elsa. Galambos leány Klein Jolán. Rocco Fodor Margit.
 8. Előkép.
- A * gal jelöltek mint vendégek szerepelnek.

A bányász önkéntes katonai törvénszék alá tartozik?

Ez a kérdés foglalkoztatta a kolozsvári honvéd hadosztálybírószágot a tegnapi ülésén a következő eset kapcsán:

Stengl Károly petroszényi bányászszászaljabeli népfelkelő függetlenséért büntetvével vádoltan állott a hadosztálybírószágot előtt.

A vádlottat kihallgatták, ugyszintén Schmidt Károly bányafőmérnököt is.

A vádlott védője, Zinner Samu dr. ügyvéd a katonai bünvádi parrendtartás 300. szakasza alapján illetőségi kifogást emelt, mert a bányász munkás, aki önkéntes osztagban szolgál, katonai büntető eljárás alá nem tartozik, mert annak szervezeti szabályzata még a védaró előtti időből, 1865 ből való.

A bíróság hosszas tanácskozás után elrendelte a bányász szervezeti szabályzat beszerzését s a tárgyalást elnapolta. Az új tárgyaláson dönt a bíróság ebben a kérdésben, hogy a bányászok katonai függetlenséért milyen bíróság alá tartozik. A vádlott különben a munkabírral volt elégedetlen s ennek több ízben erőteljes szavakkal adott kifejezést.

Első nagyváradai lóhús-vendéglő megnyilt! (Bethlen-u. 13.)

Villás-reggeli.

Ebéd. Vacsora.

1 adag húsleves — 30
1 " hideghús mártással 1:20
1 " töltöttkáposzta feltéttel 1:20
1 nagy gulyás 1—

1 kis gulyás — 60
1 nagy pörkölt 1:20
1 kis " — 80
1 rostélyos 1:40

Ételnemük házhozvitelre is kaphatók! Renyérjegyre kenyér kapható.

Tisztelettel: Szabó Emil és Stolcz Henrik.

Gróf Zichy Aladár a király előtt

Előadta az ellenzék sérelmeit. A tervezett gyűlés tartását megtiltották.

Budapesti tudósítónk jelenti: Tissa miniszterelnöknek a munkapártban tegnap tartott beszéde következtében Andrassy, Apponyi és Zichy Aladár Tissához levelet intéztek, amelyben lemondanak mindazon bizottsági tagsági állásokról, amelyben a miniszterelnök valamely funkciót betölt.

Budapesti tudósítónk jelenti: Az ellenzék által április 29-ikére kérvényszerített azon gyűlés megtartását, amelyet a parlament előtt akartak rendezni, Boda Dzsózsef főkapitány megtiltotta azon indoklással, hogy a háboru tartama alatt politikai jellegű ülések tartása tilos.

Budapestről jelenti tudósítónk: Az ellenzék a Tissa tegnapi beszédéből kifolyólag elhatározta, hogy nevükben Zichy Aladár gróf a királynál audienciát fog kérni.

Zichy megjelent a kabinetirodában és előadta kérelmét. Egy óra múlva megkapta a kedvező választ. A király délután fél 2 órakor Zichy-t kihallgatáson fogadta. Az audiencia 35 percig tartott.

A „Magyarország” munkatársa előtt Zichy Aladár gróf az audienciával kapcsolatosan a következőképen nyilatkozott:

Kifejezte a király előtt az ellenzék sajnálatát azért, hogy rövid budapesti tartózkodása alkalmával is terhelik a kihallgatással, azonban a miniszterelnök tegnapi támadása mélyen sérti politikai tisztességüket és becsületüket, éppen ezért a Felsőház tudomására akarják adni az ellenzék nézetét. A király erre az engedélyt megadta.

Budapest, április 14. (Saját tudósítónktól.) Az ellenzéki képviselők tiltakozó nyilatkozatot adtak ki, amely szerint Tissa miniszterelnök azt a vádat terjeszti róluk, hogy a legfelsőbb kihallgatása történetéről a közvéleményt bizonyos uton-mólon tájékoztatják, ezzel szemben megállapítják, hogy a kihallgatásról semmit sem közöltek, csupán annyit jelentettek ki, hogy a király a koncessziós kormány alakításával szemben nem foglalt állást. Az ellenzék nyilatkozatát Apponyi, Andrassy, Zichy és Károlyi írták alá.

Budapest, április 14. (Saját tudósítónktól.) A királyi pár délután 3 órakor a nyugati pályaudvarról elutazott kíséretével együtt.

A földgáz Nagyváradon.

Április 24-én lesz a tárgyalás a részvénytársasággal.

A háboru fergstege még dul, az adáz küzdelem szedi áldozatát, de már készülődünk a háboru utáni békés munkára, hogy a romokon kellően előkészítsük a jövő közgazdasági életét.

Az erdélyi földgázmedencék kincse már régebben ismeretes volt, de amig másutt, pl. Amerikában, milliókat hoztak létre a földgáz kelő felhasználásával, addig nálunk az amerikaihoz hasonló gazdag erdélyi földgáz telepek parlagon hevertek.

Csak az utóbbi időben gondoltak az irányadó tényezők erre a nagy értéket képező kincses telep kihasználására, amely pedig bőséges anyagot szolgáltatna arra, hogy tekintélyes gyáriparkunk keletkezzék s azonkívül az ország keleti felének városai olcsó és bőséges fűtőanyaghoz jussanak a kőszénvek részére.

A kormány, szakértők közbejöttével, megindította az akció s terveket dolgoztak ki. Közben azonban, főként külföldi, német tőke segítségével, megalkotották a földgáz részvénytársaságot, amely a háboru dacára nagy energiával látott a földgáz értékesítésének őrségi munkájához.

A tervezet szerint a fővezeték Nagyváradig építtetnék ki, ahonnan a vezeték három irányban ágaznék el és pedig Debreczen, Arad és Szolnok felé.

Nagyvárad városa még eddig alig foglalkozott ezzel a fontos kérdéssel, holott a távolabb fekvő Debreczenben pl. megbesszítették a tennivalókat, hogy miként vessen igénybe a város ezt a fontos erőit.

Most már azonban aktuálissá lesz Nagyváradon is a kérdés.

A Magyar Földgáz részvénytársaság értesítette Nagyvárad városát, hogy lehetőleg még ez év tavaszán kiakarja építeni a fővezetékét Nagyváradig, s erre névess tárgyal a várossal.

Ez alig egy hét múlva már meg is lesz, amennyiben tegnap a részvénytársaságtól a következő átirat érkezett e tárgyban Nagyvárad városához:

Tiszteletteljes hivatkozással igen tisztelt Rimler polgármester urnak előírott Papp igazgató urunkkal mai napon folytatott telefonbeszélgetésre, es uton is van szerencsénk közölni, hogy alulírott Papp László igazgató urunk Jánosi Béla főmérnök urral folyó hó 24-én, kedden délelőtt fogják a polgármester urnát tisztelőtököt tenni.

Magyar Földgáz r. t.

Nagyvárad városa ezen tárgyaláson tehát már konkrét formában lép érintkezésbe a társasággal.

Az eddigi tervezetetés szerint Nagyvárad város első sorban is a városi villantelep

üzeménél szándékozik igénybe venni az olcsó hajtóerőt, de valószínű, hogy más közüzemnél is felhasználja azt.

Azonkívül módjukban lesz a földgáz felhasználása a városunkban levő nagyobb és gőzfűzsemre berendezett ipartelepeknek is, hogy olcsó hajtóerőhöz jussanak. Főként pedig kilátásunk van, hogy az olcsó földgáz folytán újabb nagy ipartelepek létesüljenek városunkban.

Minden attól függ, hogy milyen szerződést köt a vállalat a részvénytársasággal.

Nagyvárad iparoktatása.

Alakuló ülés.

Nagyvárad város iparoktatási szakbizottsága tegnap délután alakuló ülést tartott a városházán Lukács Odón főjegyző elnökelete alatt.

Az ülés elején újalakult a bizottság és pedig elnöknek újból megválasztották Lukács Odón főjegyzőt, alelnököknek Stark Gyulát és Szontagh Gusztávot, gondnoknak Kelen Bélát, jegyzőnek Pásztor Bertalant.

Lukács Odón meleg szavakban köszönte meg a bizalmat, rámutatott, hogy programját kifejtette előbbi megválasztásánál. Ebből sikerült egyet mást megvalósítani s ha a háboru közebe nem jön, valószínűleg a remények valóra váltak volna. Szívéhez van nyoma Nagyvárad iparoktatása s ezért örül, hogy újból öt választották meg elnökül. Hiszi, hogy tervét a bizottság megvalósíthatja.

Szűcs Izso igazgató a tantestület nevében üdvözölte az elnököt s kérte, hogy az eddigi lelkesedéssel karolja fel az iparoktatás ügyét.

Ezután a folyóügyekre tértek át.

Szűcs Izso igazgató bemutatatta az általa kidolgozott szabályrendelet tervezetét az állandó és óraszó tanterv szervezeti viszonyairól, amely az első az országban. — Tanulmányozás és jelentéssel végett kiadták egy ad hoc bizottságnak, amelynek tagjai: Szontagh Gusztáv elnök, Stark Gyula, dr. Sarkadi Lejos, Czeglédy Jereimás, Kovács Kálmán, Kelen Béla, Sulyok István, Kovács János, Biró Márk, Szűcs Izso és Pásztor Bertalan jegyző.

Sopron város feliratát az ipariskolák államosítása tárgyában kiadták a fentebbi ad hoc bizottságnak.

Gulácsy Endre elhalt igazgató-tanító emlékéért jegyzőkönyvben megörökítették.

Befelentette az igazgató, hogy a pinóer és fodrász tanfolyam, valamint a téli tanfolyam vizsgálata szép eredménnyel végződött.

A vizsgálatokat az ipariskolákban jun. 18-tól 30-ig tűzték ki.

Ezzel az ülés véget ért.

Tavaszi ruhák, férfi öltönyök, felöltők, festése és tisztítása. Függöny, kézimunka, kelengye neműek tisztítása. Fekete festés elsőrendű kivitelben.

HALTENBERGER VILMOS

kelmefestő, vegytisztító és gőzmosógyműködésű gyárban Nagyvárad.

Gyár telefon sz. 84. Felvételi üzlet 14-39.

Külügyi kormányunk nyilatkozata.

Nincs ellentét Oroszország és a mi céljaink között. A megértés útja felé.

Budapest, április 14. (Saját tudósítónktól.) A Magyar Távirati Irodát felhatalmazták a következők közlésére:

Az osztrák-magyar monarchia kormánya tudomást szerzett Oroszország ideiglenes kormányának az évi április hó 11-én közölt nyilatkozatáról. E nyilatkozatot úgy értelmezi, hogy Oroszországnak nem az a szándéka, hogy „más népeket uralma alá hajtson, nemzeti örökségüket elvegye és erős a kos uton megszálljon idegen területet, sőt a népek ama joga alapján, amely szerint önmaguk intézzék sorsukat, tartós békét óhajt előidézni.”

Az osztrák-magyar kormány ebből azt látta, hogy az ideiglenes orosz kormány olyan cél felé törekszik, amely fedi azt, amit a cs. és kir. külügyminiszter az évi március hó 31-én adott intervújában az osztrák-magyar monarchia hadicéljai gyanánt megjelölt.

Megállapítható ennél fogva, hogy az osztrák-magyar kormány az ideiglenes orosz kormány azonos módon mindkét fél számára tisztességes békére törekszik, olyan békére, amely — mint azt az osztrák-magyar monarchia és szövetségeseinknek 1916 évi decembere hó 11-én tett béke-

ajánlata mondja — biztosítja a hadviselő államok létét, becsületét és fejlődő képességét.

A szövetségeseinknek akkor kifejezett ama meggyőződése, hogy jogaik és megokolt igényeik a többi nemzet jogaival és megokolt igényeivel ellentmondás nélkül összeegyeztethetők, ma az ideiglenes kormány nyilatkozata után fokozott mértékben áll fenn.

Mint hogy ezáltal az egész világ és különösen Oroszország népe előtt világosan szemléltetése vált, hogy Oroszország nincs kényszerülve többé arra, hogy önvádalméért és népi szabadságáért küzdjön, a szövetségeseink kormányai és Oroszország ideiglenes kormánya céljainak azonos-sága mellett nem lehet nehéz dolog megtalálni a megértés útját annál kevésbé, mert Őfelsége, Ausztria császára és Magyarország apostoli királya a vele szövetséges uralkodókkal egyetértésben azt az óhajt táplálja, hogy a jövőben a belső és külső életfeltételekben biztosított és megelégedett orosz néppel békében és barátságban éljen.

Sikertelen olasz repülő-támadások.

Keleti és délkeleti harcok. Budapest, április 14. (Hivatalos.) Nincs különös esemény.

Olasz harcok. Budapest, április 14. (Hivatalos.) Az olaszok tegnap élénk repülőtevékenységet fejtettek ki, amely teljesen sikertelen volt. Az ellenséges rajokat, amelyek Plavánál és a Lipvaht völgy felé betörték, repülőink elűzték.

Dornbergnél lezuhant egy olasz repülőgép. A benülő meghaltak. Protekó területén és Tiranónál védő ágyúink az ellenséges repülőgépeket visszatérésre kényszerítették. Az olaszok bombavetésének nem volt semmi hatása.

Repülőink a görzi grófságban több baraktáborot megtámadtak.

Höfer.

Czernin a háboru befejezéséről.

Budapest, április 14. (Saját tudósítónktól.) Bécsből jelentik: Weiskirchner polgármester tegnap tartott beszédében felolvasta Czernin külügyminiszter levelét, amelyben a polgármesterhez a következőket írja:

— A világháboru immár a végéhez közeledik és befejezése a tisztességes békét meghozza a monarchiának. A monarchia népei a három éves háboruban bebizonyították, hogy legyőzni nem lehet őket.

Joffre szervezi az amerikai hadsereget.

Budapest, április 14. (Saját tudósítónktól.) Párisból jelentik: A kormány Joffre generalizmust katonai bizottság élén Amerikába küldte, az Egyesült Államok tábori hadseregének szervezésére.

Bocsássák szabadon a békemisztereket.

Budapest, április 14. (Saját tudósítónktól.) Stockholmból jelentik: A forradalmi munkatanács memorandumot intézett az új kormányhoz. A munkásság Stürmer és Trepov békebarát miniszterek szabadonbocsátását, Protopopovnak és a cári családnak Oroszországból való el-távolítását követeli.

A magyar kath. püspöki kar a király előtt.

A király ma délelőtt fogadta a magyar püspöki kart, amelyet Csernoch János hercegprímás vezetett. A küldöttségben részt vett gróf Széchényi Miklós v. b. t. t., megyéspüspök is.

A királyt Csernoch hercegprímás üdvözölte, kifejezte, hogy a magyar püspöki kar mélyen átéri a mai nehéz idők súlyát, s biztosította az uralkodót arról, hogy mint eddig, ezután a király és nemzet egymástól elválaszthatatlan szent ügyét fogják szolgálni. Burgó imával kéri az Isten áldását uralkodására.

A király a következő szavakkal megköszönte a hódolatot:

— Az isteni Gondviselés önkre bista az ember legszebb javait és az önk fenkolt hivatása a jelen nehéz idők súlyos küzdelme között különös jelentőséggel bír. Toimácsolják egyházmegyéik papjainak és híveinek szívélyes üdvözlését.

A főrendiházat is elnapolták.

Budapest, április 14. (Saját tudósítónktól.) A főrendiház ülésén Jósika Samu báró elnököt bejelentette az új hadügyminiszter kinevezését. Hadik János sürgős interpellációt jelentett be.

Sigray Antal a béke kérdésével foglalkozva kérde, hogy Tisza hajlandó-e a mult-kori interpellációjára azonnal válaszolni, amelyet annakidején válasz nélkül hagyott.

Tisza kijelenti, hogy annyisor nyilatkozott már a külpolitikáról, a német kancellár szintén körvonalozta ezt a kérdést, valamint Czernyn is nyilatkozott már, azért a válasz szükségessége nem merült fel.

Sigray a választ tudomásul vette.

Hadik János terjesztette elő interpellációját a Ház elnapolására és Tisza tegnapi beszédére nézve.

Tisza válaszában a Ház elnapolására vonatkozólag kijelenti, hogy a képviselőházban a külügyi kérdések szótátele nem tesz jó szolgálatokat a nemzetnek. Óhajtotta ezért, hogy a Ház maga napolja el magát, ezt azonban nem lehetett végrehajtani, azért volt szükséges a királyi kéziratral való elnapolásra, minthát ez a legrövidebb és a legsimább mód volt az elnapolás keresztülvitelére.

Továbbá cáfolja az ellene felhozott vádakot, mintha ő pártzsernok lenne, bosszúálló sem volt sohasem.

Hadik replikája és Tisza újabb válasza után a többség a választ tudomásul vette.

Az elnök bejelentette a főrendiház elnapolását, mit tudomásul vettek.

* Gyönyörű páncsás arc a nő legszebb dísz. Az első ránc a szép asszony első igazi bánata. Adjunk tehát neki módot, hogy eltüntethesse. Elég ha a megbecsülhetetlen Y-PO crémet és szappant használja melytől a bőr visszanyeri ruganyosságát eltünteti a ráncokat, szeplőket, mitesereket, májfoltokat, pattanásokat és bőr vörösséget. Kapható: Farkas István „Apollo” drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi-ut. 7/B Rimánóczy-palota.

A faji eszme legyen a magyar kultúra vezető gondolata.

A hirtelen felgazdagodott vagy különös szerencsére folytán magasabb körbe emelkedett embereknél szokott előfordulni, hogy nagy buzgalommal igyekeznek beilleszkedni az új környezetbe s egyik félsségséget a másik után követik el. Nem volt alkalmuk a magasabb körök műveltségének, előkelőségének igazi tartalmát átérteni, azért a riktó külsőségeket, a kinövéseket és szélsőségeket tartják az új világ lényegének, ezeket utánossá és ezzel nevetésgezzé válnak.

Es a jelenség tapasztalható a magyar nemzet kulturális fejlődésében is. Az idők mostohaasága folytán számunkra csak a múlt század második fele teremtette meg a lehetőséget, hogy az európai kultúránemek sorába lépjünk. A befogadtatás az „előkelő” társaságba, amelyet századok műveltségével pár évtized alatt pótolva kivivtunk, megszáditott beontunk s mi mindenáron azszel akarjuk behizonyítani kulturáemzetit mivoltunkat, ha éss nélkül nagy mohósággal átvettük a „művelt nyugattól” mindast a boldonságot, ami ott kinövés, eldurvulás, eltévelyedés jelentkezett s amit mi igazi kulturáértéknek gondoltunk.

Antimilitarizmus, radikálizmus, feminizmus, malthusianizmus, internacionalizmus, pornográfia hamarosan lelkes apostolokra talált a külföldre kizsaladókbaa, s a komoly kulturális mozgalmak helyett a külföld maszlagja telítette meg egyvelónket.

Hogy a művelt külföld hibáinak utánzása milyen vesszedelmet jelent egy olyan kis nemzetre, mint mi vagyunk, látható jele az edysmus és levitélés. Amit 40—50 millió nemzetelek erőteljes szervezete játssza megbir, mondhatók, fényűzőként megengedhet magának, az katasztrófát okozhat nálunk.

Nagy bajunk nekünk, hogy a külfölddel való kapcsolatot a sajtó terén csaknem kizárólag a magyarság szellemétől idegen elem tartja a kezében. Ennek nincs érzéke a mi nemzeti igényeink és kulturális hivatásunk iránt, s e mellett hiúsága, érvényesülési vágyása olyan erős, hogy ennek lelkiismeretfurdalás nélkül áldozatul dobja a legszentebb magyar érdekeket.

Ugyancsak a külfölddel való érintkezésnek ezek által való lefoglalása okozza azt is, hogy a művelt nyugat igazán életrevaló s nekünk hasznos eszméiről nem értesülünk. Amit pedig tölünk, mint „magyar” termék, kivisszük, az minden, csak nem magyar, hiszen époly jogcímen lehet dán vagy angol is, pld. Lengyel Menyhért „Percival próféta”-ja.

As utóbbi időben mindenütt vezető gondolatként lépett fel a faji eszme. Lényege ennek, hogy a kultúraemberiség nagy egyetemén belül minden népnek az ad jogosultságot és értéket, amit faji tulajdonságaiban, faji egyéniségében rejt. Eme különleges faji értékeknek ápolása, kifejtése s az egyetemes emberi kultúrának ilyen faji jellegzetesség szerint való szolgálata adja meg az egyes nemzetek életihivatását. Ezért a faji karakternek megőrzése, minél egyénibb tétel s a nemzetközi színtelenségtől való megóvása a legfőbb kötelességünk. Fajivá, tehát

magyar jellegűvé tenni mindent, a fajunkban rejlő értékeket gondosan óvni és fejleszteni s azoknak sajátos bélyegét rányomni lakolára, irodalomra, művészetre, ez a magyar kultúra helyes iránya és hivatása.

Ezt nálunk még csak a nemzetiségek ragadták meg, mert a kultur népével közvetlen kapcsolatot tartanak fenn. Minket pedig még mindig „általános emberi”-vel, nemzetköziséggel, világpolgársággal traktálnak a Világ és a Nyugat s a fajiság kulturáját nemzetiségi gyűlölködéssnek bélyegzik ravassz szofizmával azok, akiknek csakugyan kellemetlen a fajiság fessegetése. (Nemzetiségi mozgalmunk többé kevésbé antiszemita izűek — és ennek dacára szabakműveseink támogatják nemzetiségünket. Nem kell-e, hogy ez gondolkodóba ejtsen bennünket afelől, hol vannak a magyarság ellenségei?)

Minden vonalon ezt a faji gondolatot tegyük kulturánk vesérfonolává. Ehhez pedig szükséges, hogy a vezetőszeropet kivegyűk azok kezéből, akiknek nincs érzékük a feji eszme, s ha van, hát nem a magyar feji eszme iránt van.

Szökevényt hozott a petrozsényi rendőr.

Ezelőtt néhány héttel egyik helyi drogéria tulajdonosa a rendőrségen panaszt tett tanoncának szökése miatt és kérte a fiu visszakisértetését. A kis laboránsgyerek Petrozsényba szökött, ahol szülei is laknak. A rendőrség iparügyosztálya véghatározatilag megkereste a petrozsényi esolgabírótságot: hogy kísérjék vissza a tanoncot.

Tegnap reggel aztán beállított dr Dajka rendőrkapitány elé egy nagybajuszu idős bácsi, karján nemzetiszínű szallaggal, tehát valami hivatalos ember. Kezénél fogva egy 13—14 éves gyermeket vezetett, aztán katonásan összeesapva bokáját, dörgealmas hangon jelentkezett.

X. Y. petrozsényi polgári rendőr tisztelettel előállítottam a szökevény gyereket!

Dr Dajka kapitány megkérdezte a fiut:

— Hogy hívnak téged fiam?

A gyermek illedeimessen megmondta a nevét.

As egyik tisztviselő felütölte a fejét:

— Nem ezt keressük mi, kapitány ur kérem, annak más a neve, én különben személyesen ismerem!

— Hát perze hogy nem — mondja a kapitány. Kimondta magának, öreg, hogy ezt a gyermeket hozsa?

— Hát instálom . . . izé . . . — akadozik az öreg polgári rendőr — a kis biró mondta nekem, hogy aszondja . . . menjen kend ez meg ez a szám alá, oszt vigye azt a kölyköt, akit ott talál Váradra. Onót keresik. Hát kérem alázattal, én elhoztam.

— Vannak szülei ennek a gyereknek?

— Vannak.

— Azok nem tiltakoztak?

— Nem. Azt mondták, hogy sükség van Nagyváradon, hát csak vigyeen.

A gyermek szemé egyet villan:

— De én mindjárt mondtam a bácsinak, hogy soha életemben nem járjam Váradon, de ő csak azt hajtogatta, hogy a tör-

vény, törvény. Ha a törvény azt mondja, hogy én Váradról szöktem, akkor ha tótágsat állok is, csak szökevény vagyok!

Az öreg rendőr restelkedve pislogott jobbra-balra:

— Hát kérem, nekem így parancsolták . . .

Dajka kapitány leküldte a gyermeket és az öreg petrozsényi polgári Jánossy Gyula főkapitányhelyetteshez, aki jegyzőkönyvet vétetett fel a dologról, aztán pénzt adott nekik, hogy visszautazzanak Petrozsényba, természetesen azon utasítással, hogy most már aztán küldjék az igazi szökevényt.

Vasárnapi séta.

I. Közegészségügy a végeken.

Szeles napfényes időben a felső vasúti hid tájékán. Penetráns illatok hatolnak fel az elrobogó vonatok fűlkéiba. Ott van Velence személtérakodó helye, miért épen ott, senki sem tudja. Köröskörül gyerekek kártyáznak, a földekre ott vezet az ut, a lakozások 20 lépésnyire. Ha megfordul a szél beviszi a szagot, a szobákban elájulnak a gyerekek. Mindégy. Így van.

A szemétdombok egyike mellett ül egy gyerek s szédülten néz a körülötte hemzsegő férgesekre. A másik dombon a még nem egészen rothadt almon fekszik egy aszony s nézi az eget. A gyerek mellette. Sovány, egészségtelen arcu. As anya napkurát tart, a gyerek idegesen remeg a borzalmas halyn. A szemétrakás, mint üdülőhely. Körülötte jönnek, mennek, s rá se néznek. Senki se mondja: „Kelj fel, ez a pusztulás, a fertőzés helye. Vidd gyermekedet, mert már beteg.” Kultúra, ilyen a kultúra a városvégeken.

2. Többtermelés.

A velencei vasutól jobbra, a fetelepek mellett termőföld.

Tavaly kukoria volt benne. Most trágyázák. Férge meztelen lábú fiatal leánykák, értelmes arcuk szaladnak elő egy-egy talicskával s öntik a földre a többtermelés legfőbb kellékét. Kis, iskolásleányok, fűgők, szorgalmasok, jól ápoltak, tiszták. Gyöngye karjuk megfessül, vészna lábuk gyorsan lépked, igyekeznek. A telep végén áll három férfi, jól megtermett, erős és lapáttra, villára támaszkodva beszélgetnek. Előrobog egy kis lány, jól megrakják a talicskát örett trágyával, a gyerek lázasan elokázik s ök hármán, férflak, erősek, izmosak, beszélgetnek, pipáznak a legközelebbi fuvarig módosan, kényelmesen, jóízűen.

Ma, ilyen a többtermelés.

3. Közlekedés, geográfia.

Kis gyerekek vizsga szemmel nézik az elrobogó tehervonatot s betűzik a kocsi felirásait:

Altona, Oldenburg, Dresden, Hamburg, Frankfurt, Süd—West, Nord.

— Honnan valók ezek, kérdezi az egyik.

— Németországból, felelik a többiek kórusban.

— Hát az hol van? kérdi makacsul a kicsi.

— Abol ez a vasut végződik.

Megvettem egy nagy mennyiségű

eredeti berlini szabású finom, szép és

slukos mellfűzöt

és azokat igen szolid áron bocsájtom nagybecsű vevőim rendelkezésére.

Resztenbaum Juliska

fűzészalonja Nagyvárad, Rákóczi-ut 6 sz.

Dohányt kaptam!

A panasz általános: cigarettához, dohányhoz csak a kivételes protekciók jutnak. Már a trafikokba is kevés jut, de azt a keveset is félreteszik a jóismerősöknek, a Tóni bácsinak, a kereszt-tatának, a szemszédnak, az apósjelöltnek, a főhadnagy urnak (mert olyan szépen tud nézni), (soklányos helyen az önkéntesnek (aki viszont majd elpityeredik.) Unjuk az ismert jelenetek ismétlését, hányan állnak keddi és pénteki napokon a trafikok előtt, hogy vonulnak öreg katonák utcáról utcára, — hiszen látja őket mindenki. Ismeretlen ember, akármekkora ur legyen, hasztalan megy olyan helyre, ahol nem jegyezték elő gráciába, csak elküldik. — Az elmeorvosintézet igazgatója minden követ megmozgat, hogy betegek dohányt kapjanak, ellenben a kincstár — minekután újult árat teremtett és mégsem tudja nikotinmentesíteni az embereket — tébolyodottak módjára enged szaladgálni az utcán a népet. Pedig nem kellene mást csinálni, mint ragaszkodni az egyenlő igazsághoz. Aki korábban jön, az kap, akár méltóságos ur akár tisztelt című.

A protekciós rendszeren alaposan kifogott egy ur, aki így mondja el történetét:

— Dohányt kaptam, még pedig olyan helyeken, ahol nem is fűtyültek rám. Késő délután száz ember állt a trafik előtt, azzal küldték el őket, hogy még nem jött vissza a leány.

— Mikor gyűn?

— Tudja a muszka. Késheket annyit is, hogy már zárunk. Majd holnap reggel jöjjenek.

Igy hangzott az ige, de a nép makacsul kitartott. Nem is makacsul, inkább jámbor megadással, beletörődötten, eszébe bízva, hogy hátha mégis megérkezik a lány. Minden lány megérkezik egyszer, miért lenne ez az egy kivétel?

— Nekem, nő ügyekben van valami tapasztalatom, most is gyanakodtam, hogy a várva-várt bübajos teremtés a függöny mögött tart szavalópróbát afelől, hogy „miért zug a tömeg?”

Ugyanazért beléptem és ábrándos pózban a pultra támaszkodva azt suttoztam:

— Mit kapok?

— Náthát, — felelte elragadó szeretetreméltósággal a helység őrangyala.

— No igen, azt is. Ellenben kegyed hiutalványoz nekem tiz Királyt. Az éjjel megálmodtam, hogy van.

Olyan gulyos kacaj fogadta megnyilatkozássomat, mintha a szívenre pályázott volna.

— Szépen utalványozom ki! mondtam már, hogy nincs.

— Ne kukorisszunk sokáig, szóval nem ad.

— Nem.

— Rendben van.

Azzal bonyultam a mellényzsebembe, előszedtem félve őrzött három helyi cigarettámat, egyet a számba illesztettem, kettőt tüntetően tartottam a kezemben s indulni készültem.

Rémült kiáltás állított meg.

— Mit csinál?

— Látja.

— Így akar kimenni a nép közzé?

— Nagyságodnak talán kifogása van előle?

— De hiszen akkor engem megesznek, pedig nem is töltök tetszett venni a cigarettát!

— Én azt épp olyan jól tudom, de méltóztatásuk elhitetni a tömeggel is. Alászolgája.

Akkor már fogták a kabátom szárnyát.

— Tegye el, az Istenért tegye el. Itt a tiz király.

Nyugodt ember vagyok, azt feleltem:

— Rendben van, velem lehet beszélni.

Azután sorba látogattam a többi trafikot, ahon-

nan olyan nagy sikerrel néztek eddig ki... szóval mit magyarázzam, tiz doboz cigarettával tértem haza. Ez egyszer én voltam a profekciós, egy hónapra el vagyok látva, nem üttem magam a gutával májusig. Májusra ugyanis tartogatok egy sokkal jobb ötletet.

A városi közlélmézés hamis teája.

A városi közlélmézést újabb élelmiszer hamisítás tartja izzagomban. Nemrég tudódott ki, hogy a közlélmézést egy fővárosi cég visszal vegyített zsírral csapta be, amit Nógrádi Gyula vett észre.

Arról van szó, hogy a városi közlélmézési hivatal által beszerzett teának csak 30 százaléka tea, 70 százaléka pedig szederlevél és kőrifaléval, tehát teljesen értéktelen hulladékok, sőt a kőrifaléval részben ártalmas is.

Dr. Szoberényi Pál városi vegyész megvizsgálta a teamentőt s a mikroszkopikus vizsgálat eredménye kétségelenné tette, hogy a közlélmézést ruul megcsalták. A csalás nagyarányú, mert a város egy vagon teát vett het hónappal ezelőtt kilónként 16 koronáért s azt 25 koronáért árusította. A város már nagy mennyiséget el is adott a hamisított teából s már csak 314 kilógram van meg.

A városi közlélmézés Korda Sándor ügynök közvetítésével vette a teát egy bécsi cégtől, mely ellen most megindult a bányvidéki eljárás család büntette miatt, mert körülbelül 100,000 korona erejéig csalta meg a várost, értéktelen falevelekkel.

Az ügy iratai dr. Thury László városi főügyészhez kerülnek a napokban, hogy tegye meg a feljelentést és indítsa meg a pert a csaló kereskedő ellen.

Ennél a nagyarányú csalásnál önkéntesül az jut eszünkbe, hogy miért nem alkalmaznak a közlélmézésnél vezető állásokban olyan szakembereket, a kik felelősek lehetnének az árak átvételéért?

Nem lehetett volna szakképzett élelmiszerkereskedőket kapni erre a helyre? Es ha már nincs szakértője a közlélmézésnek, mire való a városi vegyész, ha csak a panaszok felmerülte után viszik hozzá a gyanús élelmiszerkeletet, mikor már hónapokig árusították? Kifüő vegyész van a városnak, aki feltétlenül biztossággal dolgozik, miért gondolnak rá csak akkor, mitor már a vizsgálat csak eső után köpenyeg?

Vessük be a közkerteket.

Kolozsváron, miat onnan jelentik, az összes közkerteket felásták, beültették és bevetették zöldséggel, kerti terményekkel. Nagyváradon nagy kiterjedésű, könnyen művelhető s kevés fáradsággal szemmel tartható közkertek vannak: a Schlauch tőr, az Eszedévi Emléktőr, az Erzsébet-liget, a Risedev kert és a Buayitay liget és a Réten a Széles-utca. Ezeket gyorsan ki kellene adni kevés bérért és művelésre serkenteni a közönséget. Más városokban tisztviselőkereteket létesítettek, nálunk elegendő lenne, ha ezeket a központos leős kereteket adnánk át tisztviselőinknek, amivel megkönnyítenék megélhetésüket. (Vagy ha nem is a tisztviselőkért, azokért feltétlenül, a kik a veteményeket — ellopják. — Miért nálunk így szokás)

..HIREK..

MISSIÓ.

Ma veszi kezdetét a missió, melyet Aronffy Ferenc és Szinek Sándor lazarista atyák tartanak a váradosási plébánia templomban. A legutolsó népmissió 1908 ban volt Olasziban, amelyet Kuzics Lajos és Horváth Lajos lazaristák tartottak, ennek emléke a hatalmas missziós kereszt, mely a templom hajójának jobb oldalán van elhelyezve. Azóta nem tartottak missiót Nagyváradon.

Előző években jezsuita atyák rendeztek itt sorozatos konferenciái beszédeket, amiknek az emléke most is él a szívekben, de ezek nem voltak szoros értelemben vett missziók.

A misszió a lelkiélet felújítása, rendszeres ismertetése annak az isteni rendnek, amit Isten a lelkek megmentéséért alkotott. Egy ily misszió után úgy érezzük, mintha roppant magaslatra szálltunk volna fel, ahonnan szemhatárunk roppant kiterjedésű lett. Felátarunk előttünk Isten országának szépségei, átérezzük, hogy felsőbbrendű ország számkivetettjei vagyunk, kik vándorlunk a földi téreken; örököltük, soha el nem muló lények vagyunk, magasztos célokra születve, kiket nem köthet a röghöz semmi.

Azért érezzük egy ilyen misszió után mintha ujja születünk volna új lelki életre.

Aronffy Ferenc és Szinek Sándor lazarista atyák kitűnő népszónokok, akiknek a nevét országgszerte ismeri a magyar nép. Ahol megjelennek misszió tartására, oda messze falvakból özönlenek hozzájuk, hogy ihletett szónoklatukat meghallgassák. Bizonyára Nagyváradon is emlékszetes lesz a következő hét, a misszió hete.

A misszió ugyanis egész Nagyváradnak szól, s azért tartják az olasz templomban, mert ez a legnagyobb a plébániai templomok közül.

A misszió rendje a következő:

Reggel 7-kor és 8 kor szentmisék lesznek. D. e. 9 órákor lesz az első szentbeszéd, utána ünnepi szentmise. D. e. fél 12 órákor esendésimise.

D. e. 3 órákor szentbeszéd, utána litánia. Este 6 órákor rózsafüzér, fél 7 kor szentbeszéd.

Hétköznapokon: reggel 6 órákor és 7 kor szentmise. D. e. 9 órákor szentbeszéd, utána szentmise. Este 6 kor rózsafüzér, fél 7 kor szentbeszéd.

A missziós beszédeket férfiak és nők együtt hallgathatják.

* **A görög szertartásnak husvétje.** A gör. katolikus és gör. keleti egyházakban ma ünneplik az Üdvösítő feltámadásának emlékeztétét. Ma hajnalban nagy egyházi fényvel tartották meg a feltámadás szertartását az összes templomokban. A gör. katolikus székesegyházban dr. Radu Demeter püspök tartotta a feltámadás ünnepélyét. Ma, husvét első napján délelőtt 9 órákor ünnepélyes szentmise és szentbeszéd lesz a székesegyházban. — A görög szertartásu katolikus magyarok az idén a naptáregyesítés folytán a latin szertartásuakkal együtt ünneplik a husvétot is.

* **Személyi hír.** Dr. Lábán Lajos királyi ítélőtáblai elnök a gyulai kir. törvényszék megvizsgálása végett Gyulára utazott.

Az angolok röpirata a háboru befejezésért.

Budapest, április 14. (Saját tudósítónktól.) Londonból jelentik: Röpiratokat terjesztenek, amelyben felhívják a népet, hogy buktassák meg a kormányt, vessenek véget a háborúnak és kössenek azonnal fegyverszünetet.

A hadviselő és semleges államok szociálistái hívjanak össze egy kongresszust, amely a békekötés módjait megvitátná.

Az oláh szociálisták a békéért. Köztársaságot követelnek.

Budapest, április 14. (Saját tudósítónktól.) Berlinből jelentik: A Russkoje Vjedomosti jelenti Jassyból:

A szociálisták utcai tüntetéseket rendeztek, követelték a Bratianu kormány lemondását, a köztársaság kiképzését és a gyors békekötést.

Két angol kórházhajó elsüllyedt.

Budapest, április 14. (Saját tudósítónktól.) Londonból hivatalosan jelentik:

A „Saltra” nevű 7285 tonnás angol kórházhajó aknára futott, felrobbant és elsüllyedt. A hajón levők közül 52-en a vízbe fulltak.

A Gloucester Castl 7999 tonnás angol kórházhajó a csatornán aknára futott és elsüllyedt.

*** Holnap kezdődik a nyári időszámítás.** A hivatalos lap március 16-iki számában közölt rendelet szerint a jelenleg használatos egységes közép-európai időszámítás április 16-iki napjától szeptember 17-ik napjáig akként módosul, hogy a jelenleg általánosan használt időszámításhoz képest egy órával előbbre lesz. Az új időszámítás április 16-ik napjának — jelenlegi időszámításban kifejezett — reggeli 2 órájával veszi kezdetét, amely ehhez képest már 3 órával jelölendő meg és szeptember 17-ik napjának — az új időszámításban kifejezett — reggeli 3 órájával ér véget.

*** A Kath. Növédő-Egyesület** hét-főn 5 órakor a Katholikus Kör választmányi termében teadlutánt tart, amelyen özv. dr. Személyi Kálmán érdekes felolvasást fog tartani szociális kérdésekről. Külön meghívót az elnökség nem küld. Az elnökség ez uton kéri a tisztelt tagokat, hogy minél nagyobb számban csatlakozzanak megjelenni. Háziaszonyok lesznek: özv. Várszeghy Lajosné, Obrincsik Istvánné, Balogh Barnáné. Az egyesületi könyvek kicserélhetőek és kipróbált hadi főzöreceptek is kaphatók lesznek. — A jövendők az anya és csecsemővédelem céljaira fog fordítottatni.

*** A királyné az Országos Hadigondozó Hivatal ülésén.** Budapesti tudósítónk jelenti: Tegnapi megalkult az Országos Hadigondozó Hivatal Zifa királyné elnöklése alatt. Szurmay honvédelmi miniszter mondott beszédet a hadterén küzdő katonák hozzátartozói érdekében. Az ülést a királyné a következő szavakkal zárta be: „Óhajtom, hogy a ma elvetett mag üdvös gyümölcsöket teremjen.” Azután cerclét tartott a jelenlevők között.

*** A Katholikus Kör vetítőestje.** A Katholikus Kör kedden délután 5 órakor tartja meg rendezési bizottságát. Es alkalommal a jeles előadó, dr. Géczy József teológiai tanár mutat be igen érdekes és aktuális képeket a különböző harc-terekről.

*** A nyiregyházi felfüggesztett polgármester.** A nyiregyházi polgármester ügyében új fordulat állott be. A Kék-golyó utcai Schwartzor szanatóriumban tartották a budapesti I—III. kerületi járásbíró-ság rendelkezése az orvosi vizsgálatot, amelynek meg kellett állapítani, hogy Balla János épeiméje e vagy sem. A vizsgálatnál a főorvos szakértője megállapította, hogy Balla János hődégés elmezavarásban szenved és saját érdekében is zárt intézetben kell tartani.

*** Lechky Nándor ny pénzügyigazgató temetése.** Tegnapi temeték el nagy részvét mellett Lechky Nándor kir. tanácsos, ny. pénzügyigazgató. A temetésen megjelentek a pénzügyigazgatóság egész tisztikara, a pénzügyőrség, továbbá Nagyvárad intelligenciája nagy számmal. A temetési szerződést Imrik S. Zoltán c. kanonok végezte segédlettel. Ezután a remek érc-koporsót, amely a csillád szobánál szoborral volt borítva, feltették a 4-es fogatú imperáns fekete füvegés halottak kocsira a plebánia templomban megtartott gyászmisén után az olasz temetőben helyezték végső nyugalomra az elhunytat.

Köszörök a következők: Isten veled a viszonzatlanság — Terésd. Felajánlhatatlan anyuknak — gyermekkel. Szerető gyermekkel — Gyula és Vilma. Öszinte részvéttel — magyar kir. pénzügyigazgatóság tisztikara. Tisztelettel jelölöm — a biharmegyei pénzügyőrség. — A negyedik temetést Velezlovits Adolf és fia első nagyváradi temetkezési vállalat nagy figyelemmel és pontossággal rendezte.

*** Fehérvásárnap a templomokban.** Ma Fehérvásárnap, a székesegyházban és a plebánia templomokban az isteni tisztelések a következő sorrendben tartatnak: A székesegyházban reggel 7 órakor szentbeszéd és szentmise, délelőtt 9 órakor ünnepélyes szentmise, délelőtt negyed 12 órakor csendesmise; délután 3 órakor vecsernye, — a várad olasz plebánia templomban: reggel 7 órakor, 8 órakor szentmise, délelőtt 9 órakor ünnepélyes szentmise és szentbeszéd, délelőtt fél 12 órakor szentmise; délután 3 órakor litánia, este fél 7 órakor szentbeszéd és háborus ájtatosság; — a Szent László templomban: reggel 7 órakor csendesmise, 8 órakor prédikáció és fél 9 órakor a tanulóknak miséje, délelőtt 9 órakor szentbeszéd és ünnepi szentmise; 11 órakor szentmise; — délután 3 órakor litánia, este 6 órakor szentbeszéd és háborus ájtatosság; — a várad-velencei plebánia templomban: reggel 7 órakor szentmise, reggel 9 órakor ünnepi szentmise és szentbeszéd; este 6 órakor prédikáció és háborus ájtatosság. — A Kapucinus atyák templomában: reggel 7 órakor csendesmise, délelőtt 10 órakor csendesmise, délután 4 órakor litánia és szentbeszéd.

*** Aversa pápai nuncius meghalt.** Münchenből jelentik: Mgr. Aversa pápai nuncius meghalt. A nuncius néhány nappal ezelőtt vakbélgyulladásban megbetegedett, az ölte meg. Aversa nunciust a háboru alatt Braziliától helyezték át Münchenbe Frätwirth nuncius távozására után. Született Nápolyban 1862-ben, pappá szentelték 1885-ben, 1898-ban a bécsi nunciatura titkára, 1905-ben apostoli protonotarius. 1911-ben pápai brazil nuncius lett, Rio de Janeiro székhellyel. Innen Münchenbe vezették ki, ahol a háboru alatt fontos és sikeres diplomáciai munkásságot fejtett ki.

*** Az inas-otthon felügyelőbizottságának kiegészítése.** A nagyváradi iparos Inas-otthon felügyelő bizottsága tegnap délután ülést tartott Lukács Odón polgármester-helyettes elnöklése alatt, amelyen a bizottságban megválasztott két tagsági helyet töltötték be. Az ülés elnöke Lukács Odón megemlékezett a bizottság volt elnökének: Hlatky Endre főispánnak elhunytáról, kinek emlékére jegyzőkönyvben iktatják. Megbízták az elnököt Lukács Odónt, hogy az elnök-választó ülést összehívja. A megválasztott két tagsági helyre beválasztottak: dr. Cziffra Kálmán főispán, Havas Mór kir. tanácsos, Kovács Kálmán, Urán Mihály, ifj. Mónus Sándor, dr. Istvánffy István arvaszéki elnök és Rimandóczy Béla villamos telep igazgató. Tekintettel arra, hogy a felügyelő-bizottság szoros kapcsolatban működik a patronege egyesülettel, elhatározták, hogy tordai Molnár Géza és Pery Gyulát meghívják az egyesületi ülésre, egyben Szentágh Gyusztávot, az állami szakiskola igazgatóját is felkértek, hogy a bizottság ülésén vegyen részt.

*** Az Anyák Köre.** A Kath. Növédő Egyesület keddeli estei Anyák Köre ma délután 3 órakor Teleky utca 13. sz. alatt tartja összejövetelét.

*** Adományok.** Grócz Béla nagypost 200 koronát küldött szerkesztőségünkbe és pedig 100 koronát az újvárosi községi polgári leányiskola Pro Transylvania ünnepélye alkalmából erdélyi testvéreink felajánlására, 100 koronát pedig a vak katonák javára. A vak katonák javára eddigi gyűjtésünk ezel 4048 K 37 fillérre emelkedett. Rendeltetési helyére juttatjuk.

*** Egy fiatal hős temetése.** Vargassi Suhajda Béla, a budapesti cs. és kir. 26-ik vadászszázalék tartalékos zászlósa, a kis és a nagy ezüst vitézségi érem tulajdonosa, 1916 évi október hó 14-én, az északkeleti fronton, Kirlibabánál 23 éves korában hősi halált halt. Szakasza élén egy magaslattal ellen rohamra indult, mikor ellenséges golyótól szíven találva elesett. Bajtársai magyar földben, a határon, Lajosfalván a templom mellett helyezték nyugalomra ideiglenesen. Szülői a fiatal hős holttestét hazahozatták a temetése ma, vasárnap délután 1 órakor lesz a cs. és kir. heilfürségi kórházkóli, mely után a Váradosai temetőben családi sírboltban helyezik végső nyugalomra. Mélyen sujtott szülei Vargassi Suhajda Antal és neje Dády Jolán egyetlen fiukat gyászolják az elhunytban.

*** A városi konyhák étlapja.** Tudatum a város közönségével, hogy a Körös utcai Bólió féle 15 lakolásban levő városi konyha heti étlapja a következő: vasárnap: májleves, káposztafőzelék bácsi szelet feltét, hétfőn: marhahúsleves, borófőzelék főtt hús feltéttel, kedden: sóskaleves, babfőzelék, vágott hús feltét, szerdán burgonyaleves, lek-város dezelés, csütörtökön: köleskáskaleves, káposztafőzelék kolbász feltéttel, pénteken: bableves, mákoslaska, szombaton: lebbencsleves, burgonyafőzelék, sertésfűt feltét. — A Szarvaszky utcai Háromórsza épületben levő városi konyha heti étlapja a következő: Vasárnap: krumpfli leves, káposztafőzelék, sertéspapucs, sütemény, hétfőn: kőmény-magileves, babfőzelék, marhapapucs, gri-zasiaska, kedden: hagymaleves, laskalécska, köleskáskaleves, sertéspapucs, morzsatészta, szerdán: boróleves, paprikásburgonya, hurka, turócsusza, csütörtökön: hadigulyásleves, káposztafőzelék, főtt hús, szírban sült tésztá-pénteken: lebbencsleves, babfőzelék, bundás-pecsenye, mákoslaska, szombaton: burgonya-leves, tengerikása, marhapaprikás, tojásos-galuska. Nagyvárád, 1917 április hó 14-én. Lukács Odón polgármester helyettes.

*** Carta postale — Beius.** Levelezőlapot kaptunk Belényesből, különösképen a derék jó magyar királyi posta, amely fakéreg, postgőstüveg stációt, gallért, man-csaffet készbesít, ezt is továbbította. Rózsaszínű lapos, olyan, mint a tábori levelező-lap, annyira megtévesztő, hogy a posta ből-lyeg nélkül vette fel a levelezőlapot. A nyomása így hangzik: Carta postale — Le-velezőlap — Post Karte. Doins Societate pe actii tipografice si libraria in Beius. Háttul: Beius (Belényes) Ungaris. Ez a levelezőlap háboru alatt készült, de olyan a szelleme, mintha a háboru semmi tanulsággal nem szolgált volna. A magyar községi helynevek-ről szóló törvény értelmében Beius nevű kö-zség vagy város Magyarországon nincs, csu-pán Belényes, se alul, se felül, se középben Beius nem használható. Carta postale Ma-gyarországon nincs a ennek magyar elneve-zés felé való nyomtatása kihívásnak tűnik fel. Általában: a posta jobban megnézhetné azeket a nyomtatványokat a egyszerűen meg-tagadna a kézbesítését, mert csakugyan nincs Beius se égen, se földön.

*** Be kell jelenteni a petroleum szükségletet.** Felhívom a helybeli ipar vállalatokat és kisiparosokat, hogy ipari célt szolgáló petroleum szükségletüket a közle-lemzési igazgatásnak folyó hó 20-ig beszáró-lag posta útján levélben jelezték be. Nagy-várád, 1917 április 14-én. Lukács Odón, polgármester-helyettes.

*** Villamos áramszünet.** A vá-rosi villamosmű igazgatója értesíti az áram-fogyasztókat, hogy a villamosmű ma, va-sárnap, április 15-én déli 12 órától délután 2 óráig üzemszünetet tart.

*** Adományok a katonák ré-szére.** A sebesültek huzájára a követ-kező adományokat vettük: Filippi Artur 10, Ertler Mór 10, Löwinger József 10, Micskei Lajosné 2, Deutsch K. I. cég a Szabadság útján 50, Elek Mórné 10, Kőszeghy Józsefné 10, Tatár Zoltáné 10, Szentlélek Kálmáné 10, Kócsa J. bentes 10, May Sándorné 5, Mi-kecska Lajosné 2, Laczko Katalin 2, özv. Szabó Gézáné 4, özv. Nagy Gyuláné 4, Rádli Ödöné 20, Szilágyi Marianna befőt, Sz. Ko-csa Jánosné befőt, özv. Rosinger Adolfné, Gyurkovits Kornélné, Nadányi Károlyné, Redényi Józsefné tombolatárgyak, Olasz Ela-mérás téstesteműek. Mindezen adományokat hálásan köszöni a Vörös-Kereszt Jobbkéz osztály vezetősége.

*** A Liszka viz segít a tavasszi szeplő ellen.** Bőrebbet a hirdetésben.

*** Harmadik polgári járó fin** eivállalja elemi iskolás fiúk tanítását. Cim: Bay Kalmán Temező utca 9. szám.

*** Köhögés, hurut, rakodtság és el-nyálkásodás ellen gyors és biztos hatású szer a Farkas féle hurut szelék.** Ára 1:20 kor. Kapható Farkas István „Apolló” drogeriájá-ban Nagy-várád, Rákóczi-ut 7/B. Teljeskör-vel kapható.

*** Kitűnő házikoszt** akár kihordásra, akár ottani kiszolgálásra intelligensabb egy-nek részére. Cim a kiadóban.

*** Polcskai-utcai HŐKÖR** biztos szer Ára 1 korona 80 fillér. Kapható kiskörmög-tervez István Apolló drogeriájában Rák-óczi-ut 7/B.

*** Kisdó Rimanóczy-utca 13. számú házban 4 utcai szoba, 1 udvari szoba, konyha és mellékhelyiségekkel álló lakás, mely irodahelyiségeknek is alkalmas, folyó évi augusztus 1-től. Értekezni lehet a Nagyváradi Takarékpénztárban, Teleki-utca.**

*** Értesítés.** Az Egyesült bihar-megyei kereskedelmi bank és központi takarékpénztár r. t. ezután közli t. üzlet-felével, hogy az V-ik hadikölcsön-kötvények végleges címleteit a korábban kiadott pénz-téri elismervények ellenében a pénztári órák alatt kiszolgáltatja.

*** Értesítés.** A Nagyváradi Takarék-pénztár értesíti t. ügyfeleit, hogy az V. hadi-kölcsön 5 1/2%-os törlesztéses kötvényeket az annak idején kiadott pénztári elismervé-nyek ellenében a pénztári órák alatt ki-szolgáltatja.

*** Kisdó Rimanóczy utca 11. sz. ház-ban** bejérattal az Ezredévi emléktér felől is, a földszinten 1 utcai szoba, 1 előszoba, 1 alkoven és 1 nagy irodahelyiség azonnal. Értekezni lehet a Nagyváradi Takarékpénz-tárban, Teleki-utca.

TAVASZI SZEPLŐT
pár napi használat után el-tüntet az arczról a valódi
LISZKA VIZ
Eredeti üvegekben 2 ko-rona 40 fillérért kapható a
Csillag gyógyszertárban
Zöldfa-utca.

*** Kocsis és üzleti alkalmazottak** állandó alkalmazásra felvételnek Veiszlovits Adolf és Fia cégnél.

*** Asztalos segédek** felvételnek ál-landó alkalmazásra Veiszlovits Adolf és Fia cégnél.

A franciák nagy repülőgép-vesztesége.

Reims műkincsei megsérültek.

Nyugati harctér.

Berlin, április 14 A nagyhadsereg-
lés jelent:

Rupprecht bajor trónörökös vezértábor-nagy hadserege. Tegnap Arrastól észak-keletre és a Sarpa mentén szünet állott be a harcban.

Tovább Coisellénél és Boncourt-nál, az angolok heves tüzési előkészítés után többször eredménytelenül támadtak. Csapa-taik utánuk nyomultak és jelentékeny veszteséget okoztak nekik.

A Somme két partján este ismét nagy ellenséges erők törték erőre. St. Quantinál fekvő állásaink ellen.

A támadások veszteségteljesen meg-hiusultak, az ellenség 3 tisztet és több mint 200 főnyi légységet hagyott ka-zúnkön.

Április 7-ike óta St. Quentin város-részeit mindenféle kaliberű tüzérség oknél-kül lövi. Az igazságügyi palota, a székes-egyház és a városháza már súlyosan meg-sérült.

A német trónörökös hadcsoportja. A Saosintól Reimsig és a Champagne nyu-gati részében tüzérségeink tovább is meg-feszített erővel harcolnak egymás ellen. A franciák Reims történelmi nevezetességű épí-tészeti remekait az által, hogy közelükben ütögeket állítottak fel, annak a veszélynek tették ki, hogy hatások tüzelésünk folytán megsérülnek.

A francia gyalogság előretöréseit több-ször visszaverték.

Albrecht württembergi herceg had-csoportja. A Vogészekben, a Plaine völgyben rohamcsapatok az ellenség árkaiból 20 foglyot hoztak magukkal. Az egész nyugati arcvonalon különösen a harosszakaszokon fo-kosított repülőtevékenység uralkodott. Légi támadások során az ellenség április 12-én tízenegy, április 13-án 24 repülőgépet és négy kötött léggömböt vesztett. Donai feletti megsemmisítettünk egy ellenséges repülő-gépet, egyedül a Reichthofen kapitány vesz-tése alatt álló repülőkülönítmény 14 repülő-gépet lőtt le, amelyek közül a vezető hár-mat, Wolff hadnagy pedig négyet lőtt le.

Keleti harctér

Az orosz tüzérség egyes arcvonal szaka-szokon élénken tüzelt. Az előtári tevékenység csakély volt.

Macedóniai front.

Nincs ujság.

Ludendorff, első főszállás-mester.

Főszerkesztő: Dr. KRÜGER ALADÁR
Felelős szerkesztő: Dr. PAPP KÁROLY

SZÍNHÁZ.

A MAI SZINLAPOK.

Este 7 órakor, rendes helyárrakkal:

A csárdás királyné.

Operett 3 felvonásban.

SZEMÉLYEK:

Lippert Wertersheim herceg	—	Rákosi Ferenc
Edvin, a fia	—	Bihari Sándor
Stázi komtesz	—	Vig Manó
Kanecianu Bonifác gróf	—	Tompa Béla
Vereczki Silvia	—	Sz. Zsigmond Anna
Kerekes Ferkó	—	Sik Rezső

Heti műsor:

Vasárnap délután: Kárpáthy Zoltán.

Vasárnap este: Csárdás királyné. (Bérlétszfűzet.)

Vasárnap este: Csárdás királyné. (Bérlétszfűzet.)

Hétfő: Csárdás királyné (második szereposztásban.)

Kedd: Csárdás királyné (második szereposztásban.)

Szerda: Csárdás királyné (második szereposztásban.)

Csütörtök: Csárdás királyné (első szereposztásban.)

Péntek: Csárdás királyné (első szereposztásban.)

Szombat: délután: Névtelen asszony.

Szombat este: Csárdás királyné (első szereposztásban.)

Vasárnap délután: Asszonyfaló.

Vasárnap este: Csárdás királyné (első szereposztásban.)

A Csárdás királyné — az egész heten.

Már amikor csak szó volt róla, hogy műsorra kerül Kálmán Imre kitűnő operátéje a Csárdás királyné, már ekkor előrelátható volt, hogy a külföldön is oly nagy sikert aratott operettnek premierjével elkezdett a színház színpadja a színházhoz, amely hosszú időre fogva tartja a repertoirt.

A Csárdás királyné az egész jövő hét műsorát tölti be és most már hétfőn sorompóba lép a sikerért folytatott buzgólkodásban a második szereposztás is.

Ennek során Vig Manó helyett Szébeni Gizi, Bihari Sándor helyett Békefi Lajos, Tompa Béla helyett Sziget Jenő és Rákosi Ferenc helyett Dóza István lépnek fel, a hét második felében pedig az első szereposztással játszik a Csárdás királynét.

Az előadások, amelyek egész heten át hétfőben kerülnek színre, minden este hat óra 55 perckor kezdődnek.

A második szereposztás.

A Csárdáskirálynét, mint már megírtuk, kettős szereposztásban adja a színház. Csapán Zsigmond Anna, Sik Rezső és a kar marad ugyanaz minden előadásban, a többiek szerepe így változik: Tompa Béla helyett Sziget Jenő, Bihari Sándor helyett Békefi, Rákosi Ferenc helyett Dóza István, Vig Manó helyett Szébeni Margit, végül a hercegnő szerepét T. Pogány Janka veszi át. Minden szereposztásban 4-4 napig megy a Csárdáskirályné s így támadt az „első” és „második” szereposztás osztozkodása. Amire Békefi felvilágosította a kollégákat:

— Hogy mi játszunk második szereposztásban? Tévedés. Mi vagyunk az első szereposztás, hiszen mi akkor vesszük át a drábot, amikor az érdeklődés laukadni kezd

mi ébresztjük fel újból. Hát nem mi vagyunk az első?

Kárpáthy Zoltán A szombaton délután színpadra került Egy magyar nábob folytatásáért ma délután a Kárpáthy Zoltán kerül színre. Jóka Mórnak híres regényéből a színpadra alkalmazott kitűnő dráma, amelynek bemutatóját is a legnagyobb tetszéssel fogadta a közönség.

A névtelen asszony. A Csárdás királynéval szuffolt hét szombat délutánján a Névtelen asszony kerül színre, amelyben Gazdy Arakkával a címszerepben. Sik Rezső és Bihari Akoson kívül Zsoldos Andornak van kitűnő szerepe.

Az asszonyfaló. A hét vasárnapján délután az Asszonyfaló című pompás operett kerül színre a címszerepben Sik Rezsővel. A többi szerepben Kovács Mártha, Vig Manó, Tompa Béla aratnak sikert.

VIGADÓ
mozgó-
színház

Vasárnap

A bánat ösvényei
dráma 4 felvonásban.Az előadások vasárnap d. u. 8 órakor,
hétköznap 5 órakor kezdődnek.URANIA
mozgó-
színház

Vasárnap

Az utolsó imádság
dráma 3 felvonásban.Az előadások vasárnap d. u. 8 órakor,
hétköznap 5 órakor kezdődnek.APOLLÓ
mozgó-
színház

Vasárnap, hétfő

Az örök hű
dráma 4 felv.Az előadások vasárnap d. u. 8 órakor,
hétköznap 5 órakor kezdődnek.

NYILTÉR.

Mindenféle

Üveg-áru
Porcellán és
Táblaüvegek
megérkeztek.

Eladás nagyban és kicsinyben.

KOMLÓS TESTVÉREK

üveg és porcellán nagykereskedés.
Nagyvárad, Zöldfa-u. 13. sz.
Telefonszám 372.

* „Korona szappan-per.” Nem kell szappan, sem szóda, sem mosópor. Hőfehérre mos, a ruhának nem árt, minden csomagon a törvényszéki vegytani tanúsítvány. Egy felkötés doboz ára 25 kgr. ruhára 1 korona. Egyedüli főraktár: Farkas István „Apolló drogéria” Nagyvárad. Telefon 13-02

Vizvezeték és mű-
bádogos munkákat
készít, javításokat
jutányosan eszközöl

Fey Rezső örökösei

Szent János-u. 22.
Telefon 532.

Helfy József utóda

NAGYVÁRAD.

KOSSUTH LAJOS-UTCA 7.

Telefon-szám: 51 Alapítotott 1868. évben.

Ajánl dús raktáráról előnyösen:
lisztes és gabonaszákot, ponyvák-
kat, mindenféle legjobb kötéláru,
kender és papírzsinegeket,szalmaszákot, pokróczok és
takarókat,gazdasági erős esztrákot és fedél-
lemezeket, olajokat és gépszirt.

Nagy raktár kárpitos kellékekben.

Valódi cérna Grenadinok,
batistok és zefirek a leg-
szébb színek és mintákban
nagy választékban érkeztek a

Vászon üzletbe.

Beóthy Ödön-utca 1. szám.
Bejárat a kapu alatt.

Fekete batistok előnyös áron.

Kiadó!

Nagyteleky és Arany János
utca sarkán lévő házban
az emeleten egy négy szo-
bás modern lakás erkély-
lyel és mellékhelyiségekkel
augusztus hó 1-re kiadó!

Ugyanitt egy

üzlethelyiség
augusztus hó 1-re kiadó!Értekezni lehet INCZE irodá-
ban, Bémer-tér 3. szám alatt.

Mindenféle vidéki megrendeléseket azonnal szállítunk.
Telephon 92. sz.

Szélőtől, hidegtől

kifujt

vörös arcra és kézre
továbbá szeplő, miteszer
és pattanások ellen

legjobb szer az

Alabástrom Crème,

mert a legtisztább és legjobb anyagokból van összeállítva, minőségre és hatásaira nézve felülmulja az összes forgalomban levő készítményeket. Kétféle minőség van nappali és esteli használatra.

1 tégely ára 1 kor. 50 fill.

Alabástrom pipere szappan.

Legtisztább, legfinomabb növényi zsirokból van összeállítva. Teljesen lugmentes, mivel az alabástrom szappan tiszta Lanolin-nal van talzsirosítva, a miért is az arcot nem marja, nem csipi, hanem az arcot üdév, puhává és simává teszi.

1 drb ára 4 korona.

Szeplő elleni

valódi LISZKA-VIZ.

1 üveg ára 2 korona.

Ezen szerek kaphatók;

NÉMETH PÁL

„Arany Kereszt”
gyógyszertárában.

Nagyvárad, Szent László-tér.
(Városháza mellett.)

ÁLTALÁNOS TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Nagyvárad, Bémer-tér.

Befizetett részvénytőke
1.000.000 korona.

Elfogad takarékbetétet
könyvecskékre és
folyószámlára s azt előnyösen kamatoztatja.
Leszámítol váltókat.
Engedélyez előnyös feltételek mellett jelzálogkölsönöket törlesztésekre. Előleget ad érték-papírokra.

IZSAK LIDIA

elsőrendű tűzőszalon

Nagyvárad

Park-szálloda

Nagy Sándor-u. l.

valójában.

Fűzőket a legelső dívet szerint 2 óra alatt elkészítünk, késs kizárólag egyenes tartók, melltartók és háskötőkben nagy választék. Fűzőket választás végett rúdkra is elkészítünk, tisztításokat és javításokat pontosan elkészítünk. Szilárd és tartós művészetünk egyedüli szállítója.

Telefon: 11-53.

Telefon 1404. Utcai helyiség

MOCSÁRY SÁNDOR

Épület- és díszmű bádigos,
vizvezeték és villanszerelő.

Nagy-Várad, Zöldfa-utcza.
Zöldfa-épület.

Villanymotor, írógépek, kerékpárok, ellenőrző kasszák és gramafonok szakszerű javítása és állandó jókarban tartása. Bronzműves, lakatos és műszerész munkák elfogadtatnak.

* 5 hold szőlő és gyü. növelés hasznosításra, esetleg felébe kiad. Értékezhethet: Magyar Bankban Szent László tér.

* Butorozott szobák rövidebb hosszabb időre a Zöldfa-épületben kiadók. Felvilágosítással szolgál a szobakezelő. (Zöldfa-épület.)

Hasábos és vágott

TÜZIFA

szükségletét a legnagyobb bizalommal csak

JENEI M. CÉGNÉL
szerezheti be

Nagypiac-tér, Kugler és Andrányi palota. Telefon 10-13. szám.

Megrendelések pontosan kimérve, kívánatra házhoz szállítatnak.

NAGYVÁRAD VÁROS

VILLAMOS MŰVE

IRODA, RAKTÁR ÉS TELEP:

NAGYVÁRADON, VÁR-TÉR 1. SZÁM.

A telep telefonja 614.

A telep telefonja 614.

Értesítjük a város t. közönségét, hogy villamos

FŐZŐEDÉNYEK,

Wolfram és egyéb izzólámpák a legolcsóbb árban kaphatók. Telefon rendelésre izzólámpák díjmentesen házhoz szállítatnak. Elvállalunk villamos világítási és erőátviteli berendezéseket. Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

Csillárok, 1/2 wattos izzólámpapótlók 2000 gyertyafényig.

Villamos motorok nagy választékban kaphatók.

Költségvetéseket díjmentesen készítünk

Főszerelő telefonja

55.

Főszerelőtelefonja

55.

FATALPU CIPŐGYÁR

HAAS LIPÓT,

Fatalpu cipők:

25-28, 29-35, 36-39, 40-46.

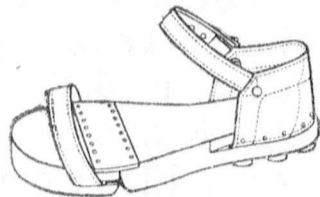
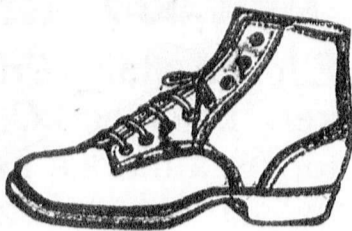
Borju bőr 13-40, 15-80, 18-10, 22-20.
Ia Hasított bőr 15-80, 18-70, 20-50, 25-70.
Lóbox és tehénbox 17-—, 20-50, 22-80, 27-50.

Fatalpu szandálok:

23-24, 25-28, 29-32, 33-35, 36-38, 39-42.

2-50, 2-80, 3-10, 3-30, 4-—, 4-30.

Gyárak, bányák, mezőgazdaságok, gyermekmenhelyek, intézetek és egyesületek engedélyben részesülnek.

Nagyvárad, Rákóczi-ut 5. sz. Telefonszám 4-63.

Uj virágcsarnok

Van szerencsém a mélyen tisztelt előkelő közönség nagybecsű tudomására adni, hogy Nagyváradon, Rákóczi-ut Stern-féle házában, szemben a Széchényi szállodával, a mai kor kivánalmainak megfelelő

élő- és művirágkereskedést

nyitottam. Naponkint a legszebb élővirágok, valamint teljesen hűtőutánzatú művirágok, délszaki növények nagy választékban kaphatók.

Lakodalmi és alkalmi csokrok, koszorúk izléses kivitelben, jutányos áron

A t. közönség b. pártfogását kérve vagyok

özv. Fehér Imréné
Rákóczi-ut 10.

TELEFON: 15-89.

Merza Kálmán

nyerges és szíjgyártó Nagyvárad,
Rákóczi-ut 19. szám.

Telefon: 3-65 Telefon: 3-65

Tiszti nyereg és szíjzat, kocsi-
csizó és ígás szerszámok, kocsi-
ülés, lábvédők és szerszám-
lakok raktára.

Olesón vállalok!

kőműves, ács és cserepezőmun-
kát, úgy helyben mint vidéken.

Staharóczky József
Magyar uca 33. sz.

Bubla és Társa.

Cégtulajdonos: Bubla József
Sztaroveszky-utca 1.

Minden kapható e fűszer
és csemege kereskedésben.

Szalámi, sajt, szalonna,
kitünő Málnaszörp,
Törley pezsgő, valódi
kitünő ó-borok.

Saját termésű bor.

Szappanok. Naponta friss
izletes házikenyér. Felvágott
fa házhoz szállítva. Élelmi
cikkek. Naponta friss vaj,
remek lipthói túró.

Telefonszám 11-49.

Uj könyvkötészet.

Van szerencsém a n. é. közönség
becses tudomására hozni, hogy a
Rákóczi-ut 20. sz. alatt, a volt
Bihar-nyomda r.t. házában egy a
mai kornak teljesen megfelelő

könyvkötészetet

rendeztem be, ahol minden e
szakmába vágó munkálatokat
jutányos árban készítek

Bátorkodom hivatkozni negyed
évszázadon keresztül előbb a
Lévai cégnél utóbb a Bihar-
nyomdánál mint munkavezető
eltöltött időmre és kérem azt
a sokoldalulag megnyilatkozott
bizalmat továbbra is szemé-
lyemnek átruházni.

Tisztelettel

Orenics Alajos.

!! Telefonszám 94. !!

Tanuló felvétetik.

Vas és rézágak

afrikai és löszormatracok,
amerikai és sodrony-
ágybetétek: összehajtott
ágak eredeti gyári áron
kaphatók

Tátray Sándor

r-t.-nál Körös-utca 11.

Telefon szám: 558.

Szöllőbirtokosok figyelmébe

Raftia

és egyéb kötő fonalak
kaphatók

Helpy József utóda

zsák és gazdasági cikkek
nagykereskedésében

Nagyvárad, Kossuth-u. 7.

(A Neolog izr. templom átellenében.)